

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2014. december 9.*

„Fellebbezés — Az Európai Parlamenthez benyújtott petíció — A petíció irattárba helyezéséről szóló határozat — Megsemmisítés iránti kereset — A »megtámadható jogi aktus« fogalma”

A C-261/13. P. sz. ügyben,

Peter Schönberger (lakóhelye: Luxembourg [Luxemburg], képviseli: O. Mader Rechtsanwalt)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2013. május 8-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

másik fél az eljárásban:

az **Európai Parlament** (képviselek: U. Rösslein és E. Waldherr, meghatalmazotti minőségben)

az elsőfokú eljárás alperese,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, K. Lenaerts elnökhelyettes, A. Tizzano, T. von Danwitz, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot (előadó) tanácselnökök, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits, A. Prechal, E. Jarašiūnas, C.G. Fernlund és J. L. da Cruz Vilaça bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2014. július 17-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: német.

Ítéletet

- 1 P. Schönberger a keresetében az Európai Unió Törvényszéke Schönberger kontra Parlament ítéletének (T-186/11, EU:T:2013:111, a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amelyben a Törvényszék az Európai Parlament Petíciós Bizottságának (a továbbiakban: petíciós bizottság) az általa benyújtott petíció vizsgálatát lezáró, 2011. január 25-i határozatának (a továbbiakban: vitatott határozat) megsemmisítése iránti keresetét mint elfogadhatatlant elutasította.

A jogvita előzményei

- 2 2010. október 2-án P. Schönberger, a Parlament korábbi tisztviselője, az EUMSZ 227. cikk alapján a Parlamenthez egy petíciót nyújtott be, amelyben azt kérte, hogy a parlamenti tisztviselői személyes helyzetét illetően hozzanak meg minden intézkedést annak érdekében, hogy az európai ombudsman ajánlásának eleget tegyenek.
- 3 A vitatott határozatban a petíciós bizottság arról tájékoztatta a fellebbezőt, hogy a Parlament eljárási szabályzatának megfelelően a petícióját elfogadhatónak nyilvánította, hogy a petíciót megküldi a személyzeti főigazgatónak, és hogy a petíciós eljárás ezzel lezárult.

A Törvényszék előtti kereset és a megtámadott ítélet

- 4 A Törvényszék Hivatalához 2011. március 26-án benyújtott keresetlevéllel P. Schönberger a vitatott határozat megsemmisítését kérte. Keresete alátámasztására azzal érvelt, hogy a petíciója tartalmát nem vizsgálták meg, annak ellenére, hogy a petíciós bizottság azt elfogadhatónak nyilvánította. A Parlament elfogadhatatlansági kifogást emelt. Másodlagosan azt kérte, hogy a keresetet mint megalapozatlant utasítsák el.
- 5 A megtámadott ítéletben a Törvényszék a keresetet mint elfogadhatatlant elutasította, azzal az indokkal, hogy a vitatott határozat nem minősült olyan jogi aktusnak, amely megsemmisítés iránti kereset tárgyát képezheti.
- 6 A Törvényszék megtámadott ítélet 16. és 19. pontjában arra az álláspontra helyezkedett, hogy bár valamely petíció elfogadhatatlanná nyilvánítása befolyásolja az érdekeltek petíció benyújtásához való jogát, ugyanez azonban nem vonatkozik arra a határozatra, amely az elfogadhatóvá nyilvánítását követően a petíció alapján megteendő intézkedésekre vonatkozik, és amely az uniós bíróság felülvizsgálata alól kivett politikai mérlegelés eredménye.
- 7 A Törvényszék a megtámadott ítélet 23. pontjában ebből arra következtetett, hogy mivel a jelen ügyben a petíciót elfogadhatónak nyilvánították, a vitatott határozat a fellebbező jogi helyzetét nem változtathatta meg jelentősen, és az érdekeit sem sérthette. Következésképpen a további jogalapok vizsgálata nélkül a megállapította a kereset elfogadhatatlanságát, és a fellebbezőt a saját és a Parlament költségeinek viselésére kötelezte.

A felek kérelmei

- 8 P. Schönberger azt kéri, hogy a Bíróság:
 - helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;
 - adjon helyt az első fokon előterjesztett, a vitatott határozat megsemmisítésére irányuló keresetének, és

- a Parlamentet kötelezze a költségek viselésére.
- 9 A Parlament azt kéri, hogy a Bíróság:
- utasítsa el a fellebbezést, és
 - a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

- 10 Fellebbezésének alátámasztására a fellebbező négy jogalapra hivatkozik. Az első jogalap a tények eltorzításán alapul. A Törvényszék a vitatott határozat tartalmi összefoglalójában nem állapította meg, hogy a petíció tartalmát a Parlament nem vizsgálta meg. Második jogalapjában a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy csakis a petíció elfogadhatatlanként való elutasítása korlátozhatta volna a petíciós jogát, tehát befolyásolhatta volna a jogi helyzetét. A harmadik jogalap a megtámadott ítélet hiányos indokolásán alapul, amennyiben a Törvényszék nem foglalt állást a vitatott határozat hiányos indokolásáról. Végül a negyedik jogalapjában a fellebbező azt rója fel a Törvényszéknek, hogy nem adott választ az arra vonatkozó jogalapjára, hogy az ügyét képtelen a petíciós bizottsághoz előterjeszteni.
- 11 A Parlament a fellebbező jogalapjainak elfogadhatatlanként, illetve nyilvánvalóan megalapozatlanként való elutasítását kéri.
- 12 Az elsőként vizsgálandó második jogalapjában a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen utasította el elfogadhatatlanként a megsemmisítés iránti keresetét. Azzal érvel, hogy egy olyan határozat, amellyel a petíciós bizottság a petíciónak – miután azt elfogadhatónak nyilvánította – úgy tesz eleget, hogy mint a jelen ügyben, azt megküldi a Parlament személyzeti főigazgatójának, hátrányosan érinti az érdekeltet, ennél fogva megsemmisítés iránti kereset tárgyát képezheti.
- 13 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 263. cikk első bekezdéséből az következik, hogy a Bíróság megvizsgálja a Parlament harmadik személyekre joghatással járó jogi aktusainak jogszerűségét. Azok az intézkedések minősülnek megsemmisítés iránti keresettel megtámadható jogi aktusoknak, amelyek olyan kötelező joghatásokat váltanak ki, amelyek a jogi helyzetét jelentősen módosítva érinthetik a felperes érdekeit (lásd különösen: IBM kontra Bizottság ítélet, 60/81, EU:C:1981:264).
- 14 A petíciós jog az EUMSZ 20. cikk (2) bekezdésének d) pontjában, az EUMSZ 24. cikk második bekezdésében és az EUMSZ 227. cikkben, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 44. cikkében jut kifejezésre. E rendelkezések összességéből az következik, hogy ez a jog az alapjogok részét képezi, és az EUMSZ 227. cikkben meghatározott feltételek mellett gyakorolható.
- 15 Ez utóbbi rendelkezés értelmében a petíciós jog nem csupán az uniós polgárokat illeti meg, hanem általánosabban a valamely tagállamban lakóhellyel, illetve székhellyel rendelkező minden természetes vagy jogi személyt. Egyénileg vagy kollektíven gyakorolható. A petíciónak „az Unió tevékenységi területére” kell vonatkoznia, és a petíció benyújtóját „közvetlenül” kell érintenie.
- 16 Azt illetően, hogy a petíció alapján a petíciós bizottság vagy maga a Parlament által meghozott egyik vagy másik határozat megsemmisítés iránti kereset tárgyát képezheti-e, meg kell jegyezni elsősorban, hogy az EUM-Szerződésnek a jelen ítélet 14. pontjában hivatkozott egyetlen rendelkezése sem írja elő a petíciók tekintetében a Parlament döntéshozatali hatáskörét.
- 17 A petíciós jog a polgároknak az Unió demokratikus életében való részvételének eszköze. Az uniós polgárok és a képviselők közötti közvetlen párbeszéd egyik útját jelenti.

- 18 A Parlament és a hozzá petíciót benyújtók közötti kapcsolatok természetét a petíciók vizsgálatára vonatkozóan az Európai Parlament eljárási szabályzata jelenleg hatályos változatának (az Európai Parlament eljárási szabályzata, 8. parlamenti ciklus – 2014. július, a HL-ben még nem tették közzé) 215–217. cikkében meghatározott szabályok is megerősítik. E szabályok, néhány pontosítástól eltekintve, lényegében megegyeznek a jogvita alapját képező tényállás idején hatályban lévő szabályokkal (az Európai Parlament eljárási szabályzata, 16. kiadás – 2004. július, HL 2005. L 44., 1. o.).
- 19 Így a Parlament ezen eljárási szabályzat 215. cikkében a petíció alaki követelményeire és a benyújtás nyelvére, valamint kollektív petíció esetén a petíciót benyújtók által kijelölt képviselő követelményére vonatkozó további különböző szabályokat állapított meg. Az alaki követelményeknek megfelelő petíciókat „nyilvántartásba veszik”, míg a többit irattárba helyezik, és a petíció benyújtóját tájékoztatják az irattárba helyezés indokairól. A nyilvántartásba vett petíciókat a Parlament elnöke a petíciós bizottsághoz utalja, amely „az [EUMSZ] 227. cikk[...]el összhangban megállapítja a petíció elfogadhatóságát vagy el nem fogadhatóságát”; a petíciót akkor kell „elfogadhatónak” nyilvánítani, ha a petíciós bizottsági tagok legalább egynegyede emellett szavaz. Az elfogadhatatlannak nyilvánított petíciókról indokolt határozatot hoznak, amelyről a petíció benyújtóját tájékoztatják, és adott esetben „alternatív megoldási lehetőségeket” javasolnak.
- 20 Végül utalni kell a Parlamentnek az önmaga számára az említett 215. cikk (13) bekezdésében elismert azon lehetőségre, hogy a nem uniós polgárok, vagy az Unióban lakóhellyel, illetve székhellyel nem rendelkező személyek által benyújtott petíciókat, ha a petíciós bizottság „célszerűnek látja”, megvizsgálhatja.
- 21 A Parlament jelenleg hatályos eljárási szabályzatának 216. cikke meghatározza a petíciós bizottság által a „szokásos tevékenysége keretében”, adott esetben a petíció benyújtójának jelenlétében – akinek a bizottság elnöke engedélyezheti a felszólalását – megvizsgált petíciók alapján megtehető intézkedéseket. A petíciós bizottság határozhat úgy, hogy saját kezdeményezésű jelentést vagy az Elnökök Értekezletének hozzájárulásával egy rövid állásfoglalási indítványt készít. Bizonyos esetekben köteles más bizottságokkal együttműködni, felkérheti az Európai Bizottságot, hogy nyújtson számára segítséget, és úgy határozhat, hogy tényfeltáró látogatásokat szervez a petíció által érintett tagállamba vagy régióba. Kérheti, hogy az Európai Parlament elnöke intézkedésre vagy válaszadásra továbbítsa véleményét vagy ajánlását a Bizottságnak, az Európai Unió Tanácsának vagy az adott tagállamnak. A petíciós bizottság félévente tájékoztatja a Parlamentet tanácskozásainak eredményéről, és különösen arról, hogy milyen intézkedéseket tett a Tanács vagy a Bizottság a Parlament által hozzájuk utalt petíciók kapcsán. A petíció benyújtóját tájékoztatják a petíciós bizottság határozatáról és a határozat indokairól. Az elfogadható petíciót megvizsgálásának befejezését követően lezártnak nyilvánítják, és erről tájékoztatják a petíció benyújtóját.
- 22 E körülmények között egy olyan határozatnak, amelyben a valamely petíció alapján eljáró Parlament úgy határoz, hogy az nem felel meg az EUMSZ 227. cikkben meghatározott feltételeknek, bírósági felülvizsgálat tárgyát kell, hogy képezhesse, mivel az érdekelt petíciós jogát befolyásolhatja. Ugyanez vonatkozik arra a határozatra, amelyben a Parlament – magát a petíciós jog lényegét sértve – a hozzá benyújtott petíció vizsgálatát megtagadja vagy elmulasztja, és ezáltal nem győződik meg arról, hogy a petíció esetében teljesülnek-e az EUMSZ 227. cikkben meghatározott feltételek.
- 23 A Parlament azt megállapító határozatát, hogy az EUMSZ 227. cikkben meghatározott feltételek nem teljesülnek, indokolni kell oly módon, hogy a petíció benyújtója számára kiderüljön, hogy az említett feltételek közül melyik nem teljesült az esetében. E tekintetben, a Törvényszék által a Tegebauer kontra Parlament ítélet (T-308/07, EU:T:2011:466) 28. pontjában kifejtett értékeléssel ellentétben, az adott ítélet alapjául szolgáló ügyben szóban forgó parlamenti határozatban szereplőhöz hasonló rövidített indokolás megfelel e követelménynek.

- 24 Ezzel szemben az EUM-Szerződés rendelkezéseiből és a Parlament által a petíciós jogra vonatkozóan elfogadott szabályokból az tűnik ki, hogy az EUMSZ 227. cikkben meghatározott feltételeket – a jelen ügyhöz hasonlóan – teljesítőnek nyilvánított petíció tekintetében a Parlament széles körű, politikai jellegű mérlegelési jogkörrel rendelkezik a petíció alapján megteendő intézkedéseket illetően. Ebből következik, hogy az e tekintetben hozott határozat nem képezheti bírósági felülvizsgálat tárgyát, függetlenül attól, hogy egy ilyen határozat alapján a Parlament maga teszi-e meg a meghatározott intézkedéseket, vagy úgy ítéli meg, hogy nem áll módjában azt megtenni, és a petíciót az intézkedések megtétele érdekében továbbítja a hatáskörrel rendelkező intézménynek vagy hivatalnak.
- 25 A jelen ügyben magukból a megtámadott ítéletben foglalt fejtegetésekből kitűnik, hogy a Parlament korántsem sértette meg a fellebbező azon jogát, hogy hozzá petíció útján forduljon, a benyújtott petíciót megvizsgálta, határozatot hozott annak elfogadhatóságáról, és az általa megfelelőnek ítélt intézkedésként úgy határozott, hogy azt további intézkedések megtétele érdekében továbbítja a Parlament személyzeti főigazgatójának.
- 26 A fenti indokokra tekintettel, és mivel a további jogalapok e körülmények között hatástalanok, a fellebbezést el kell utasítani.

A költségekről

- 27 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről. Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése, amelyet ugyanezen szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A fellebbezőt, mivel peresztes lett, a Parlament kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) A Bíróság Peter Schönbergert kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások